

Osnovna šola heroja Janeza Hribarja

Cesta Notranjskega odreda 32
1386 Stari trg pri Ložu
tel: 01 707 12 50, fax: 01 707 12 60
os.h-janeza-hribarja@guest.arnes.si

Vrtec Polhek

Stari trg: 01 707 12 66
01 707 12 67
Iga vas: 01 707 12 68

Na podlagi 60.d člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona osnovni šoli (U.I. RS, št. 102-5073/07) šola določa:

VZGOJNI NAČRT

Vzgojni načrt je del Letnega delovnega načrta šole, ki temelji na ciljih osnovne šole.

Oblikovan je na osnovi vizije in poslanstva Osnovne šole heroja Janeza Hribarja:

Šolo in vrtec radi obiskujemo. Tukaj se dobro in varno počutimo, saj znanje in igro s smehom združujemo. Starše zraven vključujemo, tako skupaj bolje delujemo.

Oblikujemo ga strokovni delavci šole v sodelovanju s starši, učenci in okoljem.

Vzgojni načrt obsega:

1. temeljne vrednote in vzgojna načela,
2. vzajemno sodelovalni odnos s starši,
3. vzgojne dejavnosti (proaktivne oz. preventivne dejavnosti in svetovanje ter usmerjanje učencev),
4. pohvale, priznanja in nagrade,
5. vzgojne postopke in ukrepe.

1. TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA

SPOŠTOVANJE, medsebojno spoštovanje je pogoj za uspešnost pri doseganju naših ciljev, zato se poslušamo, smo strpni drug do drugega, priznavamo in sprejemamo drugačnost, se medsebojno vzpodbujamo in skupaj iščemo rešitve.

POŠTENJE pomeni zaupanje, nepoštenost pa vodi v težave, zato govorimo resnico, čeprav to ni vedno lahko. Ne segamo po stvareh, ki niso naše.

ODGOVORNOST, ki jo izkazujejo **učenci** s svojo vztrajnostjo, potrpežljivostjo, izpolnjevanjem svojih dolžnosti in upoštevanjem šolskega reda; **učitelji**, ki jo izkazujejo s svojo strokovnostjo, ustvarjalnostjo, pravičnostjo, omogočanjem zdravega okolja, doslednostjo in spoštljivostjo in **starši**, ki jo izkazujejo s svojo skrbnostjo, sodelovanjem s šolo, vzpodbujanjem otroka in spremljanjem njegovega razvoja.

DELOVNE IN UČNE NAVADE - veščine in znanja, ki bi jih želeli približati učencem kot nekaj vrednega, dobrega in tudi prijetnega, kar pomembno pomaga pri razvoju dobre samopodobe in prinaša zadovoljstvo skozi rezultate dela.

Osvojene navade so kapital za vse življenje, ker znanje lahko pozabiš, večino pa lahko uporabiš kadarkoli znova, da znanje osvežiš in dopolniš.

ZNANJE, ki nam odpira pot od enega do drugega, kar nam omogoča, da skupaj razvijamo ustvarjalnost, vedoželjnost, uspešnost, aktivnost in uporabnost znanja.

DOBRI MEDSEBOJNI ODNOSI – med seboj se spoštujemo in upoštevamo, ustvarjamo pogoje za občutje varnosti, sprejetosti in naklonjenosti.

VZGOJNA NAČELA

Vzgoja temelji na naslednjih načelih:

- oblikovanje optimalnega življenjskega, učnega in vzgojnega okolja v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu,
- vključevanje in strpnost, sodelovanje,
- skupno reševanje težav, dogovarjanje,
- zavzetost za vsakega posameznika, iskanje odličnosti posameznikov in odnosov,
- zaupanje in zagotavljanje varnosti.

2. VZAJEMNO SODELOVALNI ODNOS S STARŠI

Strokovni delavci šole, učenci in starši razvijajo vzajemno sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr. restitucija).

Vključujejo se v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci ali kadar njihovi otroci kršijo pravila šole – kodeks ravnanja. Šola usmerja starše v starševske delavnice, šolo za starše, svetovalni center in druge ustanove.

Redno in kvalitetno sodelovanje šole s starši je predpogoj za učinkovito vzgojno dejavnost šole. Načini, oblike, metode in cilji vzgojnega dela šole morajo biti staršem vnaprej poznani.

S starši bomo sodelovali tako pri doseganju učno vzgojnih ciljev kot pri reševanju razvojnih in osebnih težav njihovih otrok ali skupin otrok. Zato bomo poleg običajnih oblik (roditeljski sestanki, govorilne ure) sodelovanja spodbujali medsebojno komunikacijo staršev in druge aktivnosti (srečanja, predstave, praznovanja) v okviru oddelčnih skupnosti in v okviru šole kot celote.

Šola in starši si prizadevamo za odprt in partnerski odnos, zato starši postavljamo naslednja izhodišča sodelovanja:

- Vsi se zavedamo, da delamo za dobro otroka – tudi če se v malenkostih ne strinjamo, imamo skupni cilj.
- Starši spoštujemo avtoriteto učitelja in ne razpravljamo o njej pred otrokom. Morebitne težave rešujemo skupaj.
- Otroke vzpodbujamo k odgovornosti, izpolnjevanju nalog in k samostojnosti.
- Spodbujamo interes za šolo, razvijamo delovne in učne navade.
- Domače naloge redno spremljamo.

Šola obvešča starše na različne načine: ustno, po telefonu, pisno, e-pošti. V primerih, ko je potreben poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo na razgovor. Na razgovor lahko povabimo tudi drugega strokovnega delavca šole.

V primerih, ko šola ne more zagotoviti sodelovanja staršev ali oceni, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjanje, bomo poiskali pomoč in tudi sodelovali z drugimi institucijami psihosocialne pomoči. Strokovni delavci so dolžni ravnati po Protokolu o dejanjih nasilja v družini.

Po telefonu, kot nujno obvestilo, bomo starše obvestili o dogodkih, ki zadevajo:

- poškodbo njihovega otroka ali bolezen,
- večjo materialno škodo,
- težje kršitve šolskega reda, ki posredno ali neposredno zadevajo njihovega otroka.

3. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

3.1 Proaktivne, preventivne dejavnosti

Vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje tako, da se učenci počutijo varne, sprejete, da so pri šolskem delu motivirani, zavzeti, ustvarjalni in da prevzemajo odgovornost za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju proaktivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe in razvijali svojo samostojnost in odgovornost.

Ker je oddelek razreda osnovna socialna skupina v šoli, bomo posebno pozornost namenili oblikovanju in razvijanju dobrih medsebojnih odnosov s spodbujanjem ugodne socialne klime. Vsaka oddelčna skupnost bo sprejela pravila oddelka, ki bodo izhajala iz pravil šolskega reda in ki bodo spodbujala medsebojno povezanost in sodelovanje, gradila na občutku varnosti, zaupanju in sprejetosti.

Z dejavnostmi (pogovori, delavnice...) se bo spodbujalo razvijanje socialnih veščin, vrstniško sodelovanje in pomoč.

Poudarjali bomo in nagrajevali zgledno vedenje učencev, zato bomo vodili pogovore o takem vedenju.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole se bodo organizirale v okviru ur oddelčne skupnosti, dnevov dejavnosti, interesnih dejavnosti ali tudi v okviru šolskih projektov. Posebno pozornost bomo posvetili določenim temam, kot so: medvrstniško nasilje, komunikacija, odnosi med vrstniki, medvrstniška pomoč, razvijanje socialnih veščin, ustrezno in sprejemljivo reševanje konfliktov, odnosi med spoloma, strpnost, odvisnosti, zdravo življenje, sprejemanje drugačnosti, spoštovanje starejših ...

Izvajali bomo preventivne dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov ter dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost in skrbeli za medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje.

Posebno pozornost bomo namenili spoznavanju, učenju in razvijanju moralnih vrednot, sprejemanja odgovornosti za svoje vedenje in kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov.

Šola bo spodbujala vse oblike povezovanja, sodelovanja in vključevanja staršev v življenje in delo šole.

Prizadevali si bomo za takojšnje in načrtno reševanje problemov, težav in konfliktov.

3.2 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosih z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti.

Svetovanje in usmerjanje spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, doživljanje neuspehov, konflikti, apatičnost...
- razvijati pozitivno samopodobo,
- dosežati druge cilje, ki jih zastavi šola.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru ur oddelčne skupnosti, pogovornih ur, ob sprotnem reševanju problemov in drugih priložnostih. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole. Posebno vlogo imajo svetovalni delavci šole. Svetovanje in usmerjanje povezano z reševanjem individualnih ali skupinskih problemov učencev izvajajo za to usposobljeni strokovni delavci ali vrstniki.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci, ki zadeva težave v otrokovem šolskem funkcioniranju, odnose z vrstniki, učitelji in enkratne ali občasne kršitve pravil šolskega reda.

Oblike pomoči:

- organizacija pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju,
- vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci,
- vključevanje učenca v določene dejavnosti,
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti,
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči,
- dogovori z učencem o občasnih individualnih programih,
- zagotavljanje varnosti itd.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah psihološke in socialne pomoči.

4. POHVALE, PRIZNANJA in NAGRADE

4.1 Pohvale

Pohvale so ustne in pisne.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so lahko ustno pohvaljeni.

Priznanja podeljujejo učitelji mentorji dejavnosti za aktivnosti in ravnatelj šole, in sicer za delo in dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali prispeva k ugledu šole.

Nagrade podeljuje ravnatelj šole. To so lahko knjige, pripomočki, ki jih učenci uporabljajo pri pouku in drugih dejavnostih, nagradni izlet ...

Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnosti šole, za pozitiven zgled v oddelku,
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom,
- prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri različnih dejavnostih izven šole,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih in drugih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti ali šolskem parlamentu,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditvev, pomembnih za šolo,
- za doslednost in vztrajnost pri delu in ravnanjih,
- spoštljiv odnos do odraslih, nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo, sodelovanje v prostovoljstvu.

Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev. Skupinske pisne pohvale podeljuje ravnatelj šole.

Pohvale učencem za **vzorno** vedenje

Kriteriji za izrekanje pohval za **vzorno** vedenje (učni uspeh ni merilo):

Učenec/učenka:

- se zgledno in spoštljivo vede do sošolcev, vrstnikov, učiteljev, delavcev šole ne samo v prostorih šole, ampak tudi izven šole,
- ima tovariški odnos do sošolcev in pomaga tistim, ki pomoč potrebujejo,
- je pripravljen/a opraviti tudi naloge, ki niso nujno povezane z učno obveznostjo in ocenami (ima pozitiven in zavzet odnos do dela),
- spoštuje in lepo ravna s svojimi stvarmi, stvarmi drugih in šolsko lastnino.

Prva in druga triada: Pohvalo za vzorno vedenje lahko predlaga razrednik, ki se posvetuje z ostalimi učitelji, ki poučujejo v oddelku in se na podlagi teh informacij odloči, katerim učencem bo izrekel pohvale.

Tretja triada: Pohvalo za vzorno vedenje predlaga razrednik v sodelovanju z ostalimi učitelji in ob koncu z glasovanjem učiteljskega zbora. V postopek izrekanja pohval se lahko vključi tudi učence.

4.2 Priznanja

Priznanja podeljuje učencem ravnatelj šole, in sicer za uspeh oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti. Priznanja se podeljujejo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izvenšolskem delu,
- iz drugih razlogov, ki jih ravnatelj ali učiteljski zbor ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za podelitev priznanj,
- priznanje za uspeh prejmejo devetošolci, ki so v času svojega šolanja zbrali povprečno skupno oceno 4,6 in več. Ti učenci se vpišejo v Zlato knjigo.

4.3 Nagrade

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih. Nagrada je lahko tudi posebna ugodnost (izlet, kopanje v bazenu, ogled gledališke predstave...). Nagrado lahko dobi posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost. Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj dvakrat v šolskem letu: ob kulturnem prazniku in ob zaključku šolskega leta.

5. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

5.1 Restitucija (povračilo škode)

Restitucija je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim Naklepnim ali malomarnim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oz. se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. Če je škoda večja, se o tem seznanijo starše.

Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo, zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil, spodbuja pozitivno vedenje, poudarja vrednote. Kaznovalca ni, zato učenec ustvarjalno rešuje problem. Restitucijo lahko razumemo kot posebno polje vzgoje, katerega cilj je, da učenci kritično razmišljajo o svojem vedenju in da sami popravijo posledice slabo preišljenih dejanj.

Ukrepi v postopku restitucije:

V postopku restitucije ukrepi niso vnaprej določeni, potrebno jih je smiselno povezati s povzročeno:

- psihološko,
- socialno ali
- materialno škodo.

Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.

Restitucijo lahko razumemo kot posebno polje vzgoje, katerega cilj je, da učenci kritično razmišljajo o svojem vedenju in da sami popravijo posledice slabo preišljenih dejanj.

Strokovni delavci predvsem spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije. Ta je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo, in ko povzročitelj tako na čustvenem in miselnem nivoju sprejme svoje ravnanje kot nekaj, kar je dolžan storiti, če prej z nepremišljenim ravnanjem povzroči kakršnokoli škodo.

Priloga: obrazec POVRNITEV Z RESTITUCIJO

5.2 Mediacija

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki so v sporu, ob pomoči tretje osebe (mediatorja) pogovorijo ter ugotovijo kje so točke njihovega spora, si izmenjajo stališča, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in strahove ter skušajo najti rešitev, ki bo ustrezala stranem v sporu. V mediaciji prevzmeta sprti strani sami odgovornost za razrešitev nastalega konflikta. Proces mediacije vodi in usmerja mediator, ki je zaupna in popolnoma nevtralna oseba (strokovni delavec šole ali učenec) in je ustrezno praktično in teoretično usposobljen.

VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi obsegajo posledice kršitev pravil šole. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanje možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- **Ukinitev nekaterih pravic in ugodnosti**, ki so povezane s kršitvami pravil šole, s pridobljenimi statusi učencev, ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov.
- **Povečan nadzor** nad učencem, ko je v šoli, a ne pri pouku.
- **Zadržanje na razgovoru** v zvezi z reševanjem problemov takoj, ko je to izvedljivo.
- Kadar učenec pogosto **ogroža varnost**, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa v šoli in izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, tabori, šole v naravi...), šola poskrbi za **dodatno spremstvo strokovnega delavca** ali pa za takega učenca organizira **nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli**.
- **Odstranitev učenca od pouka**: mogoča je, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom (razen v primeru, ko gre za učenca s posebnimi potrebami z določenimi prilagoditvami). Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih mej, sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku. Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki mu lahko pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ni pri pouku. Učenca spremlja sošolec.

V primeru odstranitve učenca od ure pouka, mora učitelj z njim opraviti razgovor takoj, ko je to izvedljivo, skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

Šola lahko oblikuje in izvaja tudi druge vzgojne ukrepe. O vzgojnih ukrepih se vodijo ustrezni zapisi, ki ne vplivajo na vzgojne opomine. Zapise vodi razrednik oziroma svetovalna služba ali oseba, ki vodi obravnavo.

VZGOJNI OPOMINI

Če učenec ne izpolnjuje svojih dolžnosti in odgovornosti, določenih z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, mu šola izreče vzgojni opomin v skladu s Pravilnikom o vzgojnih opominih v osnovni šoli (Ul. RS št. 76/08). Izreče ga v primeru, da vzgojne dejavnosti in vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Če je učenec prejel vzgojni opomin, šola skupaj s starši in učencem sestavi individualizirani vzgojni načrt. V njem so opredeljeni vzgojni cilji in vzgojne dejavnosti za izboljšanje učenčevega vedenja.

Dopolnitve vzgojnega načrta začnejo veljati 21. 3. 2011.

Predsednica Sveta šole

Bernarda Okoliš

Osnovna šola heroja Janeza Hribarja
Cesta Notranjskega odreda 32
1386 Stari trg pri Ložu
tel: 01 707 12 50, 707 12 52, fax: 01 707 12 60
os.h-janeza-hribarja@guest.arnes.si

Vrtec Polhek
Stari trg 01 707 12 66
01 707 12 67
Iga vas 01 707 12 68

POVRNITEV Z RESTITUCIJO

POSLEDICE NEPRIMERNEGA DEJANJA – POVRNITEV V PRVOTNO STANJE

Učenec _____ iz _____ razreda

OPIS DEJANJA (učenec opiše dogodek – kdaj in kje je to bilo, kaj se je dogajalo, kakšen je bil njegov delež pri tem – če je bilo vpletenih več učencev ...)

Datum: _____

Podpis učitelja: _____

NAČRT, KAKO BOM NAPAKO POPRAVIL:

Datum: _____

Podpis učenca: _____

PO OPRAVLJENI NALOGI:

(Učenec napiše, na kakšen način je uresničil načrt – kdaj, kje, kako ...)

Datum: _____

Podpis učenca: _____

MNENJE RAZREDNIKA O USPEŠNOSTI OPRAVLJENE NALOGE:

Datum: _____

Podpis razrednika: _____

Podpis in mnenje oškodovanega učenca:

_____

ZAKLJUČEK

Podpis staršev na govorilnih urah: _____